

Mobilita podle druhů dopravy

Publikováno: 7. 3. 2007

Základním ukazatelem mobility je přepravní výkon připadající na 1 obyvatele za rok, což je celková realizovaná roční přepravní vzdálenost (v km), dále počet cest na 1 obyvatele ročně a průměrná přepravní vzdálenost připadající na 1 cestu, a to vše jednak v celkových hodnotách, jednak v členění podle jednotlivých druhů dopravy: veřejná - železniční, autobusová, městská, letecká, případně vodní, a mimo to individuální silniční (automobilová a motocyklová), také lze teoreticky uvažovat dopravu cyklistickou a pěší.

Celkově je možno říci, že se roční přepravní vzdálenost připadající na 1 obyvatele v ČR postupně zvyšuje - mezi roky 1995 - 2005 o 19,8% (v r. 2005 činila 10 647 km). Zato se zásadním způsobem změnila struktura mobility. Pokračuje trend nahrazování části veřejné dopravy dopravou individuální. Podíl individuální dopravy se v tomto 10letém období zvýšil z 59,3% na 63,0 %, zatímco podíl veřejné dopravy se odpovídajícím způsobem snížil z 40,7% na 37,0 %. V rámci veřejné dopravy se dále snížil podíl železniční dopravy (z 8,7% na 6,1%), autobusové (z 12,8% na 7,1 %) i městské (z 15,8 % na 14,9%), zatímco se zvýšil podíl dopravy letecké (z 3,3% na 8,9%). Vnitrozemská vodní doprava je zanedbatelná. V těchto číslech není nijak zahrnuta doprava cyklistická a pěší, o nichž nejsou obdobné údaje k dispozici.

Na 1 obyvatele v r. 2005 připadalo 485,9 cest, z toho 277,8 veřejnou dopravou a 208,1 dopravou individuální. V počtu cest tedy stále převažuje veřejná doprava nad dopravou individuální (oproti přepravní vzdálenosti, kde je situace opačná), což je dáno rozdílem v průměrné přepravní vzdálenosti na 1 cestu, která u individuální dopravy činila v r. 32,1 km, zatímco u dopravy veřejné (ze všech druhů dopravy) pouze 14,2 km.

	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Přepravní výkon celkem (mil.oskm)	91837,9	101004,7	102921,2	103635,8	105983,8	106939,9	108966,1
Železniční doprava	8005,0	7299,6	7298,6	6596,8	6517,5	6590,0	6666,7
Veřejná autobusová doprava	11763,2	9351,3	10608,1	9667,5	9448,6	8516,2	7698,3
Letecká doprava	3033,0	5864,7	6398,9	6895,0	7096,3	8814,6	9735,7
Vnitrozemská vodní doprava	11,9	7,7	7,8	16,6	21,9	21,8	18,1
Městská doprava	14524,8	14541,4	15137,8	15170,0	15539,5	15427,3	16207,3
Veřejná doprava celkem	37337,9	37064,7	39541,2	38345,8	38623,8	39369,9	40326,1
Individuální automobilová přeprava osob ¹⁾	54500,0	63940,0	63470,0	65290,0	67360,0	67570,0	68640,0

1) Odborný odhad

Zdroj: MD ČR

	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Vzdálenost celkem (km)	8889,8	9832,5	10066,4	10159,6	10388,9	10477,2	10647,4
Železniční doprava	774,9	710,6	713,9	646,7	638,9	645,6	651,4
Veřejná autobusová doprava	1138,7	910,3	1037,5	947,7	926,2	834,4	752,2
Letecká doprava	293,6	570,9	625,9	675,9	695,6	863,6	951,3
Vnitrozemská vodní doprava	1,2	0,7	0,8	1,6	2,1	2,1	1,8
Městská doprava	1406,0	1415,6	1480,6	1487,1	1523,2	1511,5	1583,7
Veřejná doprava celkem	3614,2	3608,1	3867,4	3759,1	3786,0	3857,2	3940,4
Individuální automobilová přeprava osob ¹⁾	5275,5	6224,4	6207,8	6400,5	6602,9	6620,0	6707,0

1) Odborný odhad

Zdroj: MD ČR

	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
počet cest	482,3	476,8	483,7	486,0	489,0	491,4	485,9
Železniční doprava	22,0	18,0	18,7	17,4	17,1	17,7	17,6
Veřejná autobusová doprava	62,4	42,7	42,6	39,8	40,9	41,0	37,8
Letecká doprava	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6
Vnitrozemská vodní doprava	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Městská doprava	233,1	222,9	229,2	229,3	225,7	226,3	221,7
Veřejná doprava celkem	317,7	284,0	291,0	287,0	284,2	285,7	277,8
Individuální automobilová přeprava osob ¹⁾	164,6	192,7	192,7	199,0	204,9	205,7	208,1

1) Odborný odhad

Zdroj: MD ČR

	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Průměrná přepravní vzdálenost celkem (km)	18,4	20,6	20,8	20,9	21,2	21,3	21,9
Železniční doprava	35,2	39,5	38,3	37,2	37,4	36,4	37,0
Veřejná autobusová doprava	18,3	21,3	24,3	23,8	22,7	20,3	19,9
Letecká doprava	1633,3	1683,6	1621,1	1606,7	1548,1	1532,9	1538,1
Vnitrozemská vodní doprava	13,9	9,8	10,0	19,4	19,6	20,1	16,3
Městská doprava	6,0	6,4	6,5	6,5	6,7	6,7	7,1
Veřejná doprava celkem	11,4	12,7	13,3	13,1	13,3	13,5	14,2
Individuální automobilová přeprava osob ¹⁾	32,1	32,3	32,2	32,2	32,2	32,2	32,2

1) Odborný odhad

Zdroj: MD ČR